

Lietuvos Sąjūdžio 9-ojo suvažiavimo REZOLIUCIJOS

Vilnius

2005-03-19

Dėl krašto apsaugos

Pasaulis nuolat keičiasi, permainos ir situacijos dažnai sunkiai prognozuojamos, todėl kaip aktyvus Lietuvos valstybingumo gynėjas - Lietuvos Sąjūdis įsitikinęs, kad, nežiūrint saugios mūsų dabarties NATO sudėtyje, būtina išlaikyti ir stiprinti šalies ryžtą ir pasirengimą ginti savo sienas ir kiekvieną savo teritorijos pėdą, nepamirštant mūsų partizaninio karo patirties. Ne tik ginkluotųjų pajėgų, bet ir šalies ūkio, komunikacijų, valdymo sistemos, plačios visuomenės parengimas visuotinei gynybai turi būti į tolimą perspektyvą orientuotas planingas darbas, kad niekada nebūtume užklupti nepasirengę. Tai mūsų nacionalinio saugumo ir stabilumo garantija.

Perorganizuojant ir tobulinant šalies ginkluotąsias pajėgas pagal šios dienos NATO standartus ir poreikius, neteislinga būtų sumenkinti krašto apsaugos savanoriškų pajėgų svarbą. Joms dera skirti deramą dėmesį ir išteklius pagal joms skiriamas užduotis. Reikia stengtis išsaugoti įvairiapusišką mūsų ginkluotųjų pajėgų potencialą, neprarasti gražių karo aviacijos, karinio jūrų laivyno tradicijų. Tam būtina turėti šiuolaikinio lygio profesionalius instruktorius, technikos specialistus, kurie galėtų vykdyti pareigas tiek nacionalinėse, tiek NATO jungtinėse pajėgose.

Manome, kad karinė prievolė ir rezervo rengimas yra būtinybė. Patriotinis auklėjimas bei praktiškas mokomasis darbas su jaunąja karta yra laikytinas vienu mūsų nacionalinio saugumo prioritetu.

Į aukštus vadovaujamus postus Krašto apsaugos sistemoje turėtų būti keliami pasiaukoję, įrodę savo lojalumą Lietuvai, o ne karjerai motyvuoti asmenys.

Krašto apsauga turi būti tvirtas Lietuvos nepriklausomybės ir Tautos laisvės pagrindas

Dėl žmogaus teisių pažeidimo per teisėtvarką

Požiūrį į teismus Lietuvoje išreiškia įvairios visuomenei atstovaujančios organizacijos. Paskutiniai viešosios nuomonės tyrimų kompanijos "Baltijos tyrimai" duomenys rodo, kad teismais tepasitiki vos 20 proc. apklaustųjų. Absoliuti dauguma - 86 proc. - Lietuvos gyventojų mano, kad šalyje nesilaikoma esminio demokratijos - visų piliečių lygybės prieš įstatymą - principo.

Viena svarbiausių tokios Lietuvos teismų sistemos vertinimo priežasčių - Lietuvos piliečių nušalinimas nuo teisingumo vykdymo. Visuomenės atstovų dalyvavimas vykdamas teisingumą pasireiškia per prisiekusių žiuri, taikos teisėjus ir tarėjus. Mūsų teismų įstatyme nėra viena iš paminėtų institucijų nėra numatyta.

Teisingumo vykdymui pagerinti Lietuvoje buvo pasiūlyta į Nacionalinį žmogaus teisių rėmimo ir apsaugos veiksmų planą įrašyti klausimą dėl visuomenės atstovų dalyvavimo vykdamas teisingumą. Planas patvir-

tintas 2002 m. spalio 7 d. Seimo nutarimu. Plane buvo numatyta parengti ir pateikti teisės aktų papildymus ir pataisas, o prireikus - naujų aktų projektus dėl tarėjų institucijos įsteigimo. Nors Seimo pirmininkas pasirašė susitarimą su JT Vystymo Programos atsakingu pareigūnu dėl bendrų veiksmų įgyvendinant minėto plano programą, Seimas atsisakė vykdyti planą, 14-tame skyriuje suformuluotą klausimą "Dėl visuomenės dalyvavimo įgyvendinant teisingumą".

Seimas neatsižvelgė į 52,2 proc. Lietuvos gyventojų nuomonę dėl tokios institucijos reikalingumo. Išnagrinėjus teisėsaugos sistemas 23 valstybėse, matome, kad jose visuomenės dalyvavimas vykdamas teisingumą yra numatytas. Lietuva liko vienintelė šalis Europos Sąjungoje, kurios piliečiams atimta galimybė dalyvauti vykdamas teisingumą. Tokį grubų žmogaus teisių pažeidimą Lietuvoje Seimo žmogaus teisių komitetas paaiškina taip: mūsų bendruomenė nebrandi, stokoja dvasinės kultūros ir pilietiškumo.

Reikalaujame nesityčioti iš Lietuvos žmonių ir be sąlygiškai vykdyti Seimo nutarimu priimto 14-to skyriaus reikalavimą "Dėl visuomenės atstovų dalyvavimo teisingumo vykdyme".

Dėl svarbių socialinių problemų neatidėliotino sprendimo

Lietuvos žmonės yra neleistinai skurdinami. Vis daugėja neturinčių darbo arba turinčių nepakankamai apmokamą darbą žmonių, kurie atsiduria žemiau skurdo ribos. Ypač sunku jaunuoms ir daugiavaikėms šeimoms, pensininkams. Dabartinėje Lietuvos ekonomikoje yra daug nesprendžiamų klausimų. Dėl to vyksta didelė darbo jėgos ir protų emigracija iš Lietuvos, gilėja korupcija, vangiai vykdoma sveikatos, švietimo ir socialinio aprūpinimo reformos.

Suvažiavimo dalyviai ragina Seimą ir Vyriausybę susitelkti, iš pagrindų pagerinti Valstybės biudžeto formavimo, jo taupaus paskirstymo, naudojimo bei kontrolės darbą ir neatidėliojant spręsti mažas pajamas gaunančių žmonių problemas, kurios ypač slegia nuolat didėjanti pragyvenimo išlaidų našta.

Lietuvos Sąjūdžio suvažiavimo dalyviai reikalauja, kad Lietuvos Seimas ir Vyriausybė neatidėliodama spręstų Lietuvos žmonių iš skurdo vadavimo reikalus ir atsakingai su pasišventimu dirbtų Lietuvos Valstybės vardan.

Dėl Lietuvos piliečių vardų ir pavardžių rašymo valstybine kalba

Lietuvos Respublikos Konstitucinis teismas 1999 metais paskelbė, kad "asmens vardas ir pavardė piliečio pase turi būti rašomi valstybine kalba". "Tautinių mažumų apsaugos konvencija" teigia, kad "jokia šios Konvencijos pagrindų nuostata neturi būti aiški-